

Styresak

Går til: Styremedlemmer
Føretak: Sjukehusapoteka Vest HF
Dato: 03.02.2015
Frå: Administrerende direktør Jannicke Daae Tønjum
Sakshandsamar: Økonomisjef Ola Rye
Saka gjeld: **Etablering av Helse Vest Innkjøp HF**

Styresak 09/15 (B)

Styremøte 11.02.2015

Forslag til vedtak

1. Styret godkjenner at det blir gjennomført overdraging av arbeidsoppgåver/ verksemd frå innkjøpsfunksjonen i Sjukehusapoteka Vest HF til Helse Vest Innkjøp HF.
2. Om det skal skje overdraging av personell skal dette skje i tråd med gjeldande lover og avtaler, jf. særleg Arbeidsmiljøloven §§ 16-1 – 16-7.
3. Styret ber administrerende direktør gjennomføre overdraginga av arbeidsoppgåver/ verksemda for innkjøpsområdet i god dialog med dei medarbeidarane overdraginga gjeld.
4. Styret ber administrerende direktør bidra til at overdraginga kan gjennomførast i løpet av 2015.

Oppsummering

Denne saka er ei felles styresak for alle helseføretaka i Helse Vest og for Helse Vest IKT AS.

Helse Vest RHF etablerte i juni 2013 eit prosjekt som skulle vurdere framtidig organisering av innkjøpsfunksjonen i helseføretaka. Dei administrerande direktørane i helseføretaka, leiargruppa i Helse Vest RHF, ein konserntillitsvald og konsernhovudverneombod har vore i styringsgruppa for prosjektet. Denne saka er basert på rapporten frå prosjektgruppa, og gjer greie for dei tilrådingane prosjektet gir knytt til framtidig organisering av innkjøpsområdet i regionen. Prosjektet tilrår følgjande :

- at det blir oppretta eit nytt helseføretak kalla Helse Vest Innkjøp HF
- at alle medarbeidarane innan innkjøpsområdet blir overført (overdraging av verksemd) til dette føretaket i løpet av 2015.

Det er styra i helseføretaka og Helse Vest IKT AS som treff avgjerd om overdraging av verksemd. Styret i Helse Vest RHF stiftar det nye føretaket.

Fakta

Helseføretaka er heilt avhengig av innkjøp av varer og tenester for å kunne gje spesialisthelse-tenester til befolkninga. Om lag ein tredjedel av helseføretaka sine kostnader er knytt til innkjøp av varer og tenester. Samla kjøper føretaksgruppa i Helse Vest varer og tenester for 6,5 mrd. kroner (2013), der 5 mrd. er driftskjøp og 1,5 mrd. investeringskjøp. Sidan innkjøp utgjer ein så stor del av dei samla kostandane med å drive sjukehusa, er det viktig at det blir etablert kommersielt gode avtalar, og at kvaliteten og funksjonen på dei innkjøpte varene og tenestene også er gode. Dette er svært viktig for pasienttryggleiken.

Alle anskaffingar i Helse Vest skal skje i samsvar med regelverket for offentlege innkjøp (lov og forskrift om offentlege anskaffingar). Som ein stor offentleg innkjøper kviler det eit samfunnsansvar på føretaksgruppa med tanke på god forvaltning og effektive innkjøpsprosessar. Innkjøpa skal skje på ein samfunnsstenlege måte som også tek i vare miljø og prinsipp om etisk handel.

Innkjøp er derfor både ein strategisk og operasjonelt viktig funksjon for føretaksgruppa Helse Vest.

Kommentar – Innkjøp i Helse Vest

Helseføretaka i regionen har dei siste åra utvikla eit nært samarbeid innan innkjøpsområdet. Det er oppnådd store gevinstar ved å samordne innkjøpa og stå fram som ein aktør ut mot leverandørmarknaden. Stadig fleire av dei avtalane som før var lokale for kvart helseføretak, er blitt gjort til regionale fellesavtalar som gjeld for alle helseføretaka i regionen. I Helse Vest RHF styresak 110/13 (styremøte 02.10.2013) er prisgevinstane ved samordninga av innkjøpa dei siste 10 åra rekna til ca. 630 mill. kroner. I tillegg til prisgevinstar har dette også gitt andre typar gevinstar, mellom anna i form av meir standardiserte produkt.

Eit styrevedtak frå Helse Vest RHF i 2010 slår fast at føretaksgruppa skal innføre ein modell med kategoribaserte innkjøp, og at ein organisatorisk skal arbeide i ei matrise innan innkjøpsområdet. Det siste skjer ved at kategorileiarar i helseføretaka rapporterer i linje til lokal innkjøpssjef men fagleg til regional innkjøpssjef. Modellen med kategoribasert innkjøp blei innført mot slutten av 2010.

Til tross for et ein kan syne gode resultat for innkjøpsarbeidet i helseregionen samla sett, står innkjøpsfunksjonane i det einskilde helseføretak i krevjande utfordringar, både prosessuelle og organisatoriske. Avtaledekninga er for låg, og det er manglande kapasitet til å inngå nye avtalar i den takt og i det omfang som er naudsynt. Ulik ressursituasjon mellom helseføretaka gjer at somme helseføretak dreg ein større del av lasset enn deira relative

storleik skulle tilseie. I tillegg ser ein at leiing av innkjøpsfunksjonen blir krevjande i den matriseorganiseringa ein har i dag. Dette gjer seg mellom anna utslag i at ressursane og kompetansen truleg ikkje blir nytta godt nok på tvers av føretaksgruppa. Dette synleggjer at det er rom for forbedringar i korleis innkjøpsarbeidet er organisert.

På denne bakgrunn blei det hausten 2013 etablert eit regionalt prosjekt med mellom anna delprosjekt «Organisering og kategoristyring av innkjøpsområdet i Helse Vest» som ein del av prosjektet. Det samla prosjektet fekk namnet Orkidé. Det regionale AD-møtet (med tillegg av dei konserntillitsvalde) har vore styringsgruppe for prosjektet med underliggjande delprosjekt. Prosjektgruppa har vore nivå-2 leiarar med ansvar for innkjøp, saman med innkjøpssjefane i føretaka. Per Karlsen (økonomi- og finansdirektør i Helse Vest RHF), har vore prosjektleiar.

Prosjektet har hatt dette mandatet:

«Fra helseforetaksreformen startet i 2002 har man innen innkjøpsområdet god erfaring med å arbeide sammen i regionale prosesser. Erfaringene viser at det er potensiale for å utvikle det regionale samarbeidet innen innkjøpsområde enda lengre. Dette prosjektet skal gi retning for felles regional organisering av innkjøpsområdet i Helse Vest. Ny organisering innen området må understøtte både lokale og regionale behov for varer og tjenester».

Prosjektet har dokumentert nåsituasjonen for innkjøpsfunksjonane i føretaksgruppa. I tillegg er det gjort vurderingar av trendar og utviklingstrekk knytt til innkjøpsfunksjonen i andre større private og offentlege organisasjonar. Det er eit sentralt utviklingstrekk at større organisasjonar konsoliderer og samlar innkjøpskapasiteten i ei felles avdeling eller eit eige selskap. Dette for å sikre ei overordna styring av funksjonen, samla og byggja kompetanse og for å nytte ressursane best mogleg på tvers av dei ulike delane av organisasjonen.

Som ein del av prosjektarbeidet er det utarbeid følgjande overordna mål for innkjøpsfunksjonen i føretaksgruppa:

Helse Vest skal gjennomføre anskaffing av varer og tenester til spesialisthelsetenesta:

- *til riktig kvalitet og til riktig pris som gir effektiv pasientbehandling, tek i vare pasienttryggleik og tek omsyn til helse, miljø og tryggleik for medarbeidarane*
- *med god avtaledekning for anskaffingsbehova til Helse Vest, og sikre at det er lojalitet mot inngåtte avtaler.*
- *der ein fremjar innovasjon og legg til rette for bruk av nye løysingar.*
- *som tek i vare etisk og miljømessige omsyn*
- *som tek i vare regelverk for offentlege anskaffingar og sikrar gjennomsiktighet og motverkar korrupsjon.*

Innkjøp i Helse Vest skal

- *vere ein aktiv og premissgjevande samarbeidspartnar for nasjonale og regionale einingar.*
- *vere den leiande innkjøpsorganisasjonen innan helse i Noreg*

Prosjektet har vurdert ulike organisatoriske modellar for innkjøpsfunksjonen i regionen.

Etter prosjektet si meining vil eit regionalt innkjøpsføretak, eigd av Helse Vest RHF, være den organisasjonsmodellen som best sikrar ei robust utvikling av innkjøpsfunksjonen i regionen og som vidare sikrar en påliteleg og bærekraftig leveranse av relevante innkjøpsavtaler til føretaka.

Vurderingar / konklusjon/

Prosjektet tilrår at innkjøpsfunksjonen i helseføretaka, i Helse Vest IKT AS og Helse Vest RHF blir overført til eit nytt innkjøpsselskap eigd 100% av Helse Vest RHF. Dette inneber at føretaka ikkje lenger vil ha egne innkjøpsavdelingar. Ein rår til at desse avdelingane blir overført til nytt selskap gjennom overdraging av verksemd. For Helse Bergen HF skjer anskaffing av medisinsk-teknisk utstyr (MTU) gjennom prosjektkontoret i driftsteknisk divisjon. Ein rår til at den innkjøpsfaglege delen av prosjektkontoret vert overført til nytt føretak. Helse Vest RHF legg si innkjøpsavdeling inn i nytt innkjøpsføretak da det nye føretaket, ut over å ha eit operativt fokus, også vil være eit strategisk reiskap på innkjøpsområdet for føretaksgruppa.

Eit felles føretak for innkjøp i Helse Vest vil ha fleire fordelar. Prosjektet peikar mellom anna på følgjande gevinstar:

- Velfungerande kategoristyring vil gi gevinstar på tvers av føretaka:
  - ✓ Tydeleg forankring og ansvarliner for innkjøpskategoriene.
  - ✓ Hente ut effektar frå kategoristrategiane¹ på tvers av føretaksgruppa.
  - ✓ Legge til rette for standardisering av varer og tenester som nyttast på tvers av føretaka.
- Gjennom forprosjektet i Program LIBRA² er det identifisert ei rekkje gevinstar knytt til innkjøpsområdet. Nytt regionalt innkjøpsføretak vil være ein sentral premissgjevar for å hente ut desse gevinstane.
- Involvering av fagressursar i kategori- og innkjøpsarbeidet vil sikra rett kvalitet på varer og tenester og medverke til god pasientbehandling.
- Betre styring av den regionale innkjøps-porteføljen ved at ressursar blir allokert der det er størst gevinstar.
- Meir og betre samarbeid på tvers av føretaka vil gi gevinstar på effektivitet
- Betre utnytting av samla innkjøpskapasitet i regionen.
- Standardisering av innkjøpsarbeidet og innkjøpsprosessar på tvers av føretaka.
- Stordriftsfordeler, kompetanse og erfaringsdeling gir effektive og gode anbudsprosessar.
- Tydeleg styringsstruktur med klar linjeleing og ansvarfordeling for heile regionen
- Heilskapleg og tydelig regional leing med klar linjeorganisasjon.

Tabellen nedanfor syner tal på stillingar som er omfatta av overdraginga :

Føretak	Tal stillingar til nytt innkjøpsselskap
Helse Vest RHF	5
Sjukehusapoteka Vest HF	?
Helse Vest IKT AS	2
Helse Førde HF	3
Helse Bergen HF	18 + ?
Helse Fonna HF	4
Helse Stavanger HF	12
SUM	44 + ?

¹ For kvar innkjøpskategori er det laga ein kategoristrategi.

² Program LIBRA er Helse Vest sitt teknologi-program innan økonomi-, innkjøp- og logistikkområdet.

Spørsmålet om hovudkontor for det nye føretaket er drøfta i både prosjektgruppa og styringsgruppa. Stavanger og Bergen står fram som to gode alternativ. Styringsgruppa er delt i spørsmålet om lokalisering av hovudkontor. Styringsgruppa vil likevel anbefale at forretningsadressa blir lagt til Bergen.

Følgjande tidsplan gjeld for den vidare prosessen:

Føretak	Dato for styrehandsaming
Helse Førde HF	22.01.2015
Helse Bergen HF	28.01.2015
Helse Stavanger HF	06.02.2015
Sjukehusapoteka Vest HF	11.02.2015
Helse Fonna HF	12.02.2015
Helse Vest IKT AS	Ekstraordinært styremøte
Helse Vest RHF	03.03.2015

Som det går fram av tabellen ovafor, er det planlagt at styret i Helse Vest RHF formelt stiftar det nye føretaket i møtet den 3. mars 2015. Ein tek sikte på at dagleg leiar av selskapet blir konstituert fram til styret i det nye føretaket har rekruttert ein dagleg leiar på permanent basis.

Ei lang rekkje praktiske forhold skal handterast fram mot dato for overdraging av verksemd. Dette arbeidet vil skje administrativt, og i nært samarbeid med dei tillitsvalde og vernetenesta. Etter at føretaket formelt er stifta vil føretaket sitt styre saman med konstituert dagleg leiar arbeid vidare fram mot dato for overdraging.

Planen er at overdraging av verksemd skjer i løpet av året 2015.

Vedlegg

Vedlegg 1 - Rapport fra delprosjekt «Organisering og kategoristyring av innkjøpsområdet i Helse Vest»